

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petít soronként 5 kr-ával számíttatnak.

A szent korona ünnepe.

Debreczen, június 5.

(—s.) Az ezredéves ünnepiségeknek változatos és fényes sorozatában a legnagyobb jelentőséggel bírónak napjait üljük. A mai nappal megkezdődnek a szent korona ünnepei, amelyek közjogi, alkotmányjogi tekintetben legmélyebb jelentőséggel bírnak. Más monarchiáknak is van koronájuk, de az — Anglia kivételével — sehol sem bir oly alkotmányjogi jelentőséggel, mint a mi Szent István koronánk. Másutt a korona csak pusztá symbolum, a koronázás csak szertartás, amely az uralkodói hatalom átszállítását valamely természeti személyre jelképezi, de nálunk ennél sokkal több, amennyiben a trónralépés kiegészítő része, betetőzése, amely nélkül a trónralépés jogilag befejezettnek nem tekinthető s e mellett az alkotmányosságnak is biztosítéka. Már Verbőczy is, aki minden magyar köz- és magánjognak legfőbb kufforrása, kifejezést ad annak, hogy csakis az tekinthető hazánk törvényes, alkotmányos királyának, akinek a nemzet Szent István koronáját a fejére tette. Verbőczy pedig alkotmányos-

ságunknak ezt a sarkelvét abból a közjogi felfogásból vezette le, amelynek eredete II. Endre király koráig terjed vissza. Már a XIII. század óta a szent korona a nemzet szemében mint a királyi hatalom, a fenségi jogok képviselője s mint az alkotmányos közhatalomnak jelképe szerepelt.

A szent korona az a kapocs, amely a királyt s a nemzetet összefüzi, s a mely a király és nemzet jogainak és kötelességeinek forrása. Sehol másutt a koronának ilyen jelentőségét nem találjuk. A minden oroszok ezárja például, aki a mult napokban tette sajátkezüleg a koronát a fejére, ugyanazokkal a jogokkal birt a koronázás előtt, mint azóta. Ellenben hazánkban — bár az 1687-iki és illetőleg 1723-iki országgyűlés óta a Habsburg-Lotharingai ház örökösödés utján való uralkodása törvénybe van iktatva — s így a trónörökös a király halála után nyomban ipso iure királylyá leszen, amit XIV. Lajos óta Franciaországban is ugy fejeztek ki, hogy le roi est mort, vive le roi! — mégis nálunk a király alkotmányos jogait, nevezetesen a törvények szentesítését és kiváltságok adományozá-

sát csakis a koronázás közjogi aktusa alapján gyakorolhatja. A koronázásnak pedig a király a törvény értelmében a trónralépéstől számított hat hónapon belül tartozik magát alávetni s a koronát a hercegprimás és az országgyűlés megbízottja, előbb a nádor, teszik a király fejére. A koronázás tényét, a királyi eskü letételét törvénybe kell iktatni.

Ezek a legfőbb közjogi momentumok, amelyeket kiemeltünk, különösen azért is, mert régi történeti tradíciókban gyökereznek, igazolják a szent koronának alkotmányjogi jelentőségét, s azért csak a leglelkesebb helyesléssel vette tudomásul az egész ország a Bánffy-kormányának mély közjogi érzékre valló ama kezdeményezését, amelynek eredményeképen a törvényhozás, az országgyűlés és a király a szent koronának a mai napon kezdődő ünnepeit törvénybe iktatta.

Ezredéves állami fennállásunk megülésének ünnepeiségei a mostani napok által oly kidomborítást nyernek, amelyről a mai nemzedék minden tagjai magasztos emlékezéssel fog beszélni a késői unokáknak!

TÁRCZA.

A holt szív.

Irta: Sz. Buday Etel.

— Dehogyan nem szerettem . . . szerettem szüleimet . . . nevelő dajkámat és most meg szeretem az összes emberiséget.

— Ejj! ily válasz! egy önmagát megtagadó fakir szájába való . . . Nem azt kérdelem én, kiket szeretett s miként szereti, jelenben zöld papagályával egyenlően az embereket; hanem azt kérdezem, ha volt valaha szerelmes, avagy érzi-e hogy még az lehet? . . . Ó kérem, könyörgöm adjon őszinte választ Claris!

Már ön is, ön is! . . . kivel eddig szívesen időztem, már ön is e badar eszmére tért, s mint született vakkal, erővel a színek pompájáról akar velem beszélni . . . Ugyan kérem, ne gyötörjön vele engem és ne untassa magát . . . Legyen józan, s ne vegye fejébe, hogy meg lehet velem ösmertetni a színeket: mert mihielyt ezt veszi elméjébe, ugy a türehetlen emberek sorába számítom és számüzöm körömből . . .

— De asszonyom, legyen némi kegyelettel irántam.

— Nem . . . nem . . . Számüzöm, mint oly betegségben szenvedőt, mely veszélyessé válhat . . .

— Ah! . . . önre . . . önre nézve Claris. Ó mily vigaszként hangzik ez.

— Ne értsen fére őrnagy ur . . . csak önmagára nézve gondolom.

Es nem vették észre a beszélgetők, mily vad fényben csillogva tapadt reájok két fekete szem sovár pillantása, mely megsemmisíteni szerette volna az őrnagyot, s megperzselt, felgyújtani lángjával a „holt szív“ fehér arcu sphinx-ét.

— Mondd csak — kérdé festő barátjától a sovárgón néző Mándi Pista — ki e monoclis czinege, aki csak ablakon keresztül lát tisztán és ugy lefoglalja a ház urnőjét, hogy miatta más nem is juthat hozzá?

— Hát barátom, ez most egy divatba kapott ember. A lányos mamák vagyonáért parthinak tartják, a férjes nők meg kellemes udvarlónak és ő meg jelenben mindenek felett rajong a szép Clarisért; mivel ez most chic, rajongani a „holt szívért“ habár mindhiába is.

— Mondd csak? . . . miként lehetne onnet szóval elfüstöltni, mint az éhes szunyogot szokás csipős füsttel, hogy más is hozzá férközhessen e bájos köszenthez? . . .

— Már látom, az a más te akarsz lenni! . . .

— Meglehet! . . . — és daczosan rázta meg fekete fűreitől körülárnyalt halavány olajbarna színű fejét — meg lehet, hogy az a más én akarok lenni . . . és ha akarok . . . akkor leszek is! . . .

— Pszt! . . . csittitá a festő a hevesen beszélőt — vigyázz Pista! . . . most a rétvirágain kívül mások is meghallhatnak. Lassab-

ban, kevesebb hévvel is elfoglalható a csata-tért. Nézd, hősünk eljutott a fagyponthoz és távozik . . . hogy soha többé vissza ne térjen, a miként már előtte mások is tették, s miként fogod te is tenni, ha héveddel előidézted nála a fagyponthoz . . . De most siess! . . . foglald el a tért, s ha csalódnia akarsz, csak ostromold a bevehetetlen „holt szívet“ és csalódnia fogsz. Adieu Pista! — szólt nevetve a távozó után, ki a szép sphinx mellé települt, és annak egykedvűségét számban sem véve, beszélt hozzá hosszan, mindegyre lelkesebben, ösmertette vele a pusztai élet délibábos aranyos szabadságát, mely teszi az embert valódi emberré, nem szorítva az egyiket a másik előtt megalázkodásra. Hol szabad az ember, mint lehetnek a mythosz istenei a berkekben. Hol minden . . . minden elragadó, boldogságra ösztönző volt.

— Hát valóban oly elbájoló szép egyformaságában is azaz Alföld?

Es kérdően veté reá bágyadt tekintetét a nagy városi nő, mintha látásával is megakarna győződni szavai valóságáról és kérdését még egyszer ismétlé — „hát valóban oly szép egyformaságában is.“

— Hogy lenne az egyforma: hol minden fűszálban, virágban, külön nyilvánul az Isten teremő nagy hatalma. Csak fel kell azt tudni fogni s megérteni . . . meg egy kis szív is kell hozzá átérzeni és akkor, az ember közelebb jutva istenhez, megelégedettnek, boldognak is érzi magát.

— **Az országgyűlés díszülése.** Az országgyűlés két hazának június nyolcadiki ezredéves ünnepi együttes díszülésén a képviselőház részéről Szilágyi Dezső elnök, a főrendiház részéről Károlyi Tibor gróf alelnök fog elnökölni. A jegyzői tisztelet a képviselőház részéről Molnár Antal, a főrendiház részéről Gyulai Pál jegyzők fogják végezni. A diplomáciai kar a június 8-iki ünnepélyen teljes számmal jelen lesz. Magából Bécsből a diplomáciai karhoz tartozó 70 személy érkezik Budapestre. Elszállásolásukról Szapáry László gróf gondoskodott.

Országgyűlés.

Budapest, június 4.

Kánikulai hangulatban és az illető hangulatok megszokott laposságával indult tegnap a t. Ház tárgyalása. Az előző nap megszavazott javaslatot harmadszor is elfogadták s majd, amit Neményi Ambrus referált el, megszavazták vita nélkül a statisztikai hivatal új épületét is.

Folytatták aztán ismét a *kuriai bíráskodás* általános tárgyalását. *Pázmány* Dénes ebből az ötletből alkalmat csinált az általános választási jog védelmére. És ebben a kénytelen-kelletlen plaidoyerban annyira ment, hogy még a nemzetiségi kérdés megoldását is kizárólag csak az általános szavazójogtól reméli.

Horváth Adám a *Horváth* Gyula csapásán haladt: neki sem kell a kuria bíráskodása.

Ugron Gábornak ellenben kell, de ő is a *Pázmány* példájára az általános választói jogosultság mellett tört lándzsát. És argumentumai? Egy hosszú, de meddő politikai élet minden összegyülemlett keserűségét kiöntötte s azzal argumentált. Kell az általános választói jog, mert *Gabriel von Ugron* nem érvényesülhet; kell a választói jog, mert *Gabriel von Ugron*, bár saját pártfeleit sem tudja saját politikai providenciájának uralására birni, az általános választói joggal reméli meghódítani magának Magyarország uralását.

Persze, felelte *Gabriel von Ugron*, hogy ő még csak egy egész pártnak sem tudott soha imponálni s hogy egy egész ország bizalmához sokkal több kell, mint *Sima Ferencz*, *Visontai Samu*, *Várady Károly* és a másik néhány, egyébként mind tiszteletre méltó ur fölgerjedésének előidézésére . . . Bizony!

Saját keserűségében elmerülten a nemzetiségi tulzók malmára is hajtotta a vizet. Prédikálta egész nyiltan, hogy a nemzetiségek nem élvezik ugyanazt a szabadságot, mint a magyarok s hogy ezt az állapotot korrigálni kell. Mintha nem tudná, hogy a jogokat ebben a hazában s még a bizonyos tekintetben kivételes állapotú erdélyi részekben is magyarok és nemzetiségek egyformán, minden tekintetben egyenlően gyakorolják. És a mi még rosszabb, felelte, hogy ugyanazokért, a miket ma mond, azokat nem is olyan régen, a kik ma *Ugron* támogatják, köztük maga *Ugron Gábor* is, *Mocsáry Lajost* soraikban lehetetlenné tették.

A beszéd hatását leghívebben illusztrálta, hogy *Ugron* beszéde után éppen függetlenségi pártiak voltak azok, akik az új apostol ígéiről a megbotráncokzás hangján szóltak.

Ehhez sem kell kommentár . . .

Kossuth Ferencz volt az általános vita utolsó szónoka. Eötvös Károly tegnap kifejtett álláspontjától némileg eltérőleg a kuriai bíráskodást elvileg fentarás nélkül elfogadja. Az általános választói jogosultságot csak abban az értelemben helyesli, hogy azt a magyar nyelv tudásához és a magyar nyelven való íráshoz köti.

Az aránylag rövid nyilatkozat után a vitát bezárták s aztán *Erdély* Sándor igazságügyminiszter kérte, hogy a Ház mellőzze a beadott határozati javaslatot.

A Ház 5—6 tagja kivételével a javaslatot általánosságban elfogadta, Eötvös Károly határozati javaslatát pedig elvetette.

A magyar szent korona.

A Duna és Tisza erdős-bérczes szép vidéke, aranykalászos rónasága ragyog a fénytől, ezerév dicsőségének fényétől.

Az ifju szép várost tündérországgá varázsolta a kifejtett művészet és ipar. Ünnepek van mindenütt. A felzarándokoló magyar ember büszkeséggel, áhitattal szemléli a dicsőséges tíz század emlékeit. Büszkeséggel, áhitattal szemléli holnaptól kezdve a királyi hatalom szimbolumát, a *Mátyás* templomban kiállított szent koronát és a koronázási jelvényeket.

Nem lesz talán érdektelen, ha a szent korona és a koronázási jelvények közszemlére kitétele alkalmából, *Ipolyi Arnold* püspöknek „A magyar szent korona és koronázási jelvények története és műleírása” című műve alapján, röviden leírjuk a koronák eredetét, s folytatólagosan a magyar szent korona történetét, azután magát a szent koronát és a koronázási jelvényeket.

*

Ismerték a korona fogalmát már az őskor népei is. Természetesen akkor még alakja és használata is egészen közönséges volt. Kezdetben egyszerű homlok ékítmény és koszoru volt, s csak később változott alkalmi jelvényé és jelentéktelenebb díszzé.

Viseltek örömben, bánatban, vigalmak között és vendégségekben. A gyermek születésekor, vésznél és gyászban, bölesön és siron, a házon és tetemen, koporsón és emléken, hamovedren, ravatalon mindenütt ott függött a korona. Majd a kegyelet és tisztelet, a dicsőség, a hatalom, a diadal, győzelem, sőt a gyalázat és szégyen jelvényévé vált.

Tiszteletből nyújtják az erénynek és polgári érdemnek, elismerésül a bölesnek, költőnek, íróknak, szónoknak, művészeknek egyaránt, kitüntetik vele az énekest, pályanyertest, ephebust és színészt. Viselik

— Ah, uram! ön valóban nagy idealista.

— Legkevésbé sem nagyságos asszonyom . . . inkább csak a pusztán nevedett, természet gyermeke vagyok. Ki első felállásom is a pázsit fűvébe megkapaszkodva kísértem meg s így tanultam meg járnai önerőmből végtől végig életemben támogatatva a szeretett nagy mindenségben nyilvánuló istenség által . . .

Azért engem el nem ragad a nagyvilág mesterkéltége. Meg nem hatnak a monumentális kőhalmazok. Majd körül utaztam a világot, láttam csodáit és jártam az egyiptomi piramisokon: de csak ott is, a kővei között felburjánzó parajlepelt meg: mert az élt és érzett, így csak abban láttam a teremtés erejének hatalmát nyilvánulni.

A teremben kellemes női hang esendült meg, egyik vendég énekelt. Mándi az énekre figyelve, elhallgatott egy pár percig azután így folytatá beszédjét.

— Szeretem a mesterkéltné zenét is, különösen az éneket: de azért még sem adom érte berkeink madarainak csicseregéseit . . . Nem a kasza pengését, amint szép rendben állva kaszásaink, suhintják a kasza pengéjével, mely csillog a napfényében, a rét virágos fűvét, illatos rendet vágva, mely minden parfümnél kedvesebb illatot terjeszt; nem csak egy zsebkendő szögletét átjárva, hanem szellőszárnyra kapva, balzsamos illatával betölti a levegőt messze térségen.

— Ah! szinte érzeni vélem a száradó

szénarend illatát, mit régen nem élveztem; mert gyermekkorom óta soha nem tapostam a rétek vad fűvét. De az ön beszéde újra gyermekké tett. És hiszem! virágos réten járok, hol lenge szoknyácskamba akaszkozva marasztal a mező virága, miként utoljára marasztalt, midőn ott jártam . . . Régen . . . nagyon régen, de még se oly régen, hogy elfelejteni tudtam volna. Mily szép élet is volt az akkor! . . .

— Ugy-e bár, virágos réten pillangót üzni? . . .

És a „holt szív” egyre nagyobbodó érdeklél hallgatá az ifjut, ki a szívárvány káprázatos színeivel esetelődte a pusztai élet boldogságát.

Lassanként elfelejté még a helyet is *Claris* hol volt és behatása alá jutva az elbeszélőnek, elmélázva ejté ölébe a legyezőt, melyen előzőleg szórakozottan babrált. Azután elutasítá kedvencz papagályát, mely vállán alkalmatlanokodva csokolgatá halavány szép arcát. És azontul a „holt szív” teljesen lekötött figyelmébe részesíté *Pistát*, ki oly nyelven beszélt hozzá, mint addig még soha-soha senki más. É beszédnek szokatlanságától áthatva, változtatták zöldes-szürke szemei kifejezősöket, mint a mélyből haborgatott tengerszem szinét.

A dicső természet mesterkétlen bája, ébreszthet szívünkbe szerelmet, ahol minden is szerelemre vall. Ugya légben szálló egymással érintkezni vágyó virágok himpora, a fészket rakó madarak sokasága

— a verőfényes légben repkedő himes-szárnyu pillangók — míg a esőgedező kis patak is szerelemből csokolgatja fodros habjaival a partján nyiló nefelejtseket — úgy a harmat a föld összes növényzetét . . . O, a természet maga tanít szeretni, s jaj annak! ki e tant nem érti meg, vagy visszaél vele. Láttatok-e már oly elsatnyult növényt, — amely pineze sötétjébe elszorultan nőtt? Nélkülözve a páros létet, a napsugaras lég forró szerelmi csókját. Az ily növény hasonlít az oly emberhez, ki a szerelem boldogságát nem ösmeri.

— Ó, be szép ez a föld, ez a mi paradicsomunk! . . . Csak találja fel benne mindenki *Éváját* vagy *Adámját* — fejező be *Mándi* ekként beszédjét.

— És ön — kérdé kíváncsian, tágranyilt szemmel a kőszent — ön már feltalálta *Éváját*?

— Közel állok hozzá . . . csak, hogy az én *Évám*, kit lángolóan szeretek s ki érettem van alkotva érzem . . . egy . . . holt szívü . . . kőszent.

Pár pillanatnyi hallgatás állott be közöttük, a hol hasonló, a midőn teremtésekor a világnak, az Ur kimondá a „világosságot” és lett örökké tartó drága fény, melynek varázsától még a teremtő is meghatva elnyugodott, élvezve nagy művét; így volt a férfi is, ki világosságot keltett a „holt szívben” és ettől meghatva, önereje érzetében, mely kebelét dagasztá, villogó szemekkel nézett a márvány fehér

a himennél, ott van a hősök, államférfiak és az arénák athletáinak homlokán is.

De a dicsőítés, az elismerés mellett jelzője a korona a meggyaláztatásnak is. Homlokára teszik a megbélyegezettnek, a lázadónak és felkelőnek, a vallás szegőnek és hazaárulónak.

A használat szerint változik a korona anyaga és alakja is. Borostyán, mirtus, pálma, babér, az olajág és cserfalevél, bogáncs, tövis- és tüzes vaskorona váltakoznak.

Az uralkodói korona azonban később mindinkább kiválik a többi közül. A legfőbb hatalom jelvénye, az uralkodás jelzője lesz, melyet a legfőbb hatalom visel, ad és oszt s ezzel saját hatalmát feltűnteti, a másokét elismeri, megerősíti vagy megtszíteli.

A koronajadományozás tényének nemzetközi s állami intézménynyé fejlődése során majdnem elől áll s ennek egyik legnevezetesebb mozzanatát képezi Magyarország szent koronájának Rómából való küldése.

Azon esemény, hogy Szent-István királyunk a koronát a római pápától kapta, mondhatnók akkor világtörténelmi jelentőségűvé vált.

Az ezredik év körül az a nézet volt elterjedve Európában, hogy a pápának adta az Isten a szellemi s a császárnak a világi hatalmat.

A pápa volt a keresztyén népek egyházi és a császár a világi ura.

De a magyarok keresztyén hitre térítése azért nem jelentette egyszersmind függetlenségük elvesztését is.

II. Szilveszter pápa, a világtörténelemnek ez a kiváló alakja a szent korona adományozásával mintegy kezességet nyújtott arra, hogy Magyarországot, az ország függetlenségét és szabadságát oltalmába veszi a császári hatalom ellen.

Az ezredik év márczius havának 27-ik napján kelt II. Szilveszter pápának azon levele, a melynek kíséretében Asztrik apától elküldötte a szent koronát István királyunknak.

Ez a korona eredetileg a lengyel fejedelemnek volt szánva. Kissé durva ötvös, arany és selejtes zománizmű, a minőből akkor Rómában és a nyugati tartományokban az egyházi ékszereket és edényeket készítették.

arcu nőre, kinek „holt szive“ először dobbant meg, valami ki nem magyarázható érzettől, mely oly édes és fájó is volt egyszerre, hogy kebelére szoritni kéréli kezét s remegő ajkkal halkán kérdezé:

— És hiszi, hogy kőszentje meg fog egykor elevenülni?

— Hiszem!... Miként hisz az igazhívó a paradicsom gyönyörében... Hiszem!... hogy márvány fehérségű arcát rózapír fogja előnteni látásomra... Fénytelen bágyadt szemei fel fognak ragyogni szavaimra... Holt szive meg fog dobbanni érintésemre. És az a fehér arc, fénytelen szemek, néma ajkak, mind-mind életre ébredt szive érzelmeit fogják tolmácsolni. És akkor elérjük az alkotás azon utolsó korszakát, a midőn Ádám gyönyörére az Ur teremté Évát, hogy közös szerelemből népesítsék be a világot... Ó, ekkor az én pusztai paradicsomom... az én, rezgő nyárfák közé rejtett ősi kis kastélyom... én... és öreg anyám... mind... mind megkapjuk a magunk Éváját, hogy soká... igen soká élvezhessük vele együtt a paradicsom minden gyönyöreit, melyben részletetni fog bennünket, mint anyámnak jó leánya s mint az én szerető és szeretett hitvesem.

(Folyt. köv.)

A szent korona későbbi története eléggé ismeretes a történelemből.

Az Árpádház kihalta után beállott zavarokban a korona sorsa nagyon is hányatott volt.

Venczel király 1301. augusztus 27-én történt koronázása után a koronát és a többijelvényeket magával vitte Csehországba. Később Ottó bajor fejedelem javára lemondva, átadta neki a koronát. Ottó, hogy a vetélytársak figyelmét kikerülje, fatokba, — a monda szerint — illetve falpalackba zárta a koronát, s úgy hozta magával.

Utközben a korona elveszett s csak hosszas keresés után találták meg egy mocsárban a mai Fisch amend tájékán. Állítólag ezen időtől kezdve áll ferdén a keresztes korona tetején.

1310-ben sikerült Róbert Károlynak visszaszerezni a koronát, s ettől az időtől kezdve Budán a tárnokházban a nádor őrizte azt.

Zsigmond idejében Garay Miklós nádor halála után a koronát az esztergomi érsek őrizetére bízták. Albert alatt pedig Visegrádra vitték. Albert halála után özvegye Erzsébet, udvarhölgye Kottanner Ilona által a koronát ellopatta és a királyné azzal fiát, Lászlót Székesfehérvárott megkoronáztatta. Erzsébet királyné az országból kimenekülve, a koronát is magával vitte Ausztriába, hol azt csakhamar IV. Frigyes császárnak elzálogosította.

Csak 24 év múlva került vissza a korona Mátyás király uralkodása alatt.

Később ismét Pozsonyba, onnan Bécsbe, majd Prágába került. A bécsi béke a korona visszaadását kívánta, de ezen kívánság csak 1608-ban teljesült, a midőn II. Mátyás koronázása alkalmából visszahozták s a pozsonyi várban helyezték el.

Bethlen Gábor fölkelése alatt a koronát, hogy nagyobb veszélytől megőriztessék, előbb Zólyom várába vitték, majd Kassára, Eperjesre, végre Ecsed várába került. 1622-ben ismét Pozsonyba, onnan Győrbe vitték, honnan az 1703-iki tüzezés után Bécsbe került. 1712-től 1784-ig Pozsonyban volt, s onnan II. József újból Bécsbe vitette és a kincstárba a többi ritkaság közé tette.

Bécsben maradt 1790-ig, midőn József beleegyezett, hogy Budára vitessék, hova nagy ünnepélyességek között érkezett meg.

A jelen században a szent korona több ízben változtatta helyét. A francia háborúk miatt Munkácsra vitték, honnan 1806-ban Budára, 1809-ben Egerbe, majd Gyöngyösrre, végre ismét Budára hozták.

1848-ban a koronát a honvédelmi bizottság megbízásából Bónis Sámuel kirendelt országos biztos Debreczenbe szállította, hol addig maradt, míg a kormány Pestre vissza nem költözött. 1849-ben Szegedre szállították, honnan június hónapban Szemere Bertalan hadügyminiszter Nagyváradra vitte, majd onnan magával vitte Aradra.

A temesvári csata elveszte után Szemere előbb Lugasra, majd Karánsebesre, végre menekültében Orsovára vitte.

Midőn pedig a határon átmenekült, Kármánnal és Grimmel együtt egy üresen álló ház szobájában, majd egy fűzesben elásták.

Az abszolútizmus beállta után a kormány mindenfelé kerestette az elásott korona jelvényeket. Hosszas keresés után végre 1853. szept. 8-ikán rátaláltak. Ekkor Budára, onnan szept. 16-ikán Bécsbe, innen pedig, miután az uralkodó megtekintette szeptember 20-án Budára vitték vissza, hol azóta őrzik s a hol most június 5-ikétől a koronázási jelvényekkel együtt három napig közszemlére teszik ki a Mátyás templomban.

A koronázási jelvényeket alkotják: a koronázási palást, királyi jogar, ország-

alma, azonkívül a Szent-Istvánnak tulajdonított kard, továbbá az apostoli keresztes. Régebbi leltárak megemlékeznek még koronázási öltönyökről is, a melyek azonban reánk nem jutottak.

(Vége köv.)

A kereskedő ifjak milleniumi ünnepélye.

Hazafias, lelkes szép ünnepélynek volt színhelye tegnap este a nagyerdei vígadó. A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete tartotta ott impozáns módon millennárius ünnepélyét, mely nem egyszerű mulatság számba ment, hanem valóságos esemény volt az életerős egyesület történetében.

A 9 óra felé — daczára, hogy kedden és szerdán sokan elutaztak a fővárosba — nagy számmal egybegyülekezett díszes közönség gyönyörködve szemlélődött a hatalmas terem remek díszítésében s elismerését fejezte ki a rendezőségnek különösen a podium láttára, melynek dekorációja egy darab tündérkerttel ért föl. Pompás délszaki növények, magas, széles levelű növények borultak össze a rájuk hajolt nemzetiszín lobogók alatt s a felülről sugárzó csillárfény még inkább megkapóvá tette az élénk hatású képet.

A széksorok 9 órára megteltek, amikor az egyesületi dalárda felvonult a nehéz szőnyeggel leterített podiumra s nagy hatással énekelte Frenzl karmester vezetésében Erkel *Hymnusát*.

Az énekkar zajosan megéljenzett nyitánya után dr. *Benedek János*, a debreczeni ügyvédi kar ez egyik legkiválóbb tagja lépett az emelvényre s tartott nagyszabású alkalmi beszédet. Az ifju szónok szeme ragyogott, érezes hangja lelkesítőleg zengett végig a nagy teremben, midőn a dicső multról beszélt, mikor őseink harcban megszerezték a hazát, majd az áldásos jelenről melynek jótékony békéjében minden tekintetben rohamosan halad, fejlődik nemzetünk.

A fegyver szerezte, a munka tartja meg a hazát; a munka, melyből a magyar kereskedő világ olyan becsületes nagy részt vesz magának — fejezte be hévteljes beszédét, melyben a mult iránti kegyeletet és jövő iránti bizalmat kiváló szónoki talentumával oly szépen interpretálta.

Az általános hatást keltett beszéd végeztével tapssal, éljennel halmozták el az ónokokot, kit az emelvényen B. *Ruzsinszky Ilona*, a debreczeni színház büvös hangu primadonnája váltott fel. Bájos jelenség volt, a mint a csipkével gadagon díszített rózsaszín selyem ruhájában egyik főrendező karján megjelent, kezében a rendezőség figyelmének szép jelével, egy impozáns virágcsokorral s kecses meghajlás után *Rácz Károly* zenekarának kísérete mellett énekelni kezdte dr. *Komáromy Sándor* melodikus szép műdalait, melyekhez *Dóczy József* pénzügyigazgatósági segédtitár irt kedves szövegeket. A művésznő briliáns, gyönyörű éneke, mint fülemile-dal csattogott végig a széles vígadóban, behangozva annak minden részét. — A terrazon ülők kalapemelgtéssel, kendőlobogtatással üdvözölték az ablakokon keresztül kedvencüket.

Zugó tapsvihár és éljenzés követelt újabb meg újabb dalokat s a művésznő elragadó szeretetreméltósággal énekelte sorban. „Ha elmegyek...“, „Jaj de hunzcut a maga szemé“ stb. kezdetű magyar nótákat, míg a hallgatóság folytonos zajos tetszésnyilvánításaival fejezte ki elragadtatását és háláját az igazi műélvezetért.

Szavaltta aztán *Scheppel Gyula*. „Nemzetem ezeréves ünnepe“ című költeményt Lampert Gézától — lendületesen s általános elismerés között. Végül a dalárda énekelte Huber „Őseink emléke“ dalát s ujrának „A báró“-ot.

A műsor végeztével vidám táncba fogott az ifjuság. A négyeseket 60-80 pár táncolta.

A legvigább hangulatban folyt a mulatság világos hajnalig, a mikor a társaság a szép ünnepély kellemes emlékeivel széteszlott.

Külön dicséret illeti a vendéglőt, mely ételeivel, tiszta, kitűnő boraival és jó kiszolgálásával általános és kifejezett megelégedést érdemelt ki.

Legujabb.

A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától.

A szent korona utja.

Budapest, június 5. A koronát ma délelőtt vitték át a királyi palotából a Mátyás-templomba. Roppant tömeg özönlötte el a vár utcáit és tereit. — Sok ezernyi diákság lepte el sűrű csapatokban a szerpentin utakat. — A koronát roppant nehezen, erőszakkal vették ki az összerozsdásodott vasládából. Ezért az átvonulás megkésétt. A királytól kinevezett biztosok, a képviselőház és főrendiház kiküldöttei kivették a ládából, lehozták a palotából. — *Szlávy József*, báró *Radvánszky Géza* koronaőrök, *Tisza Kálmán*, *Eszterházy Pál* herceg, *Vasváry Kólos* hercegegprimás kísérték a koronát és a többi koronázási jelvényeket, amelyeket külön nagyszerű diszhintón helyeztek el, ők maguk pedig tíz más diszhintóban helyezkedtek el. Erre megindult a menet. — Lent a palota előtt a katonaság háromszorosan tisztelgett a királynak. — A tömeg levett kalappal, meghatott esendben nézte az elvonulást. A Mátyás-templomban a bevonulást *Bánffy Dezső* br. miniszterelnök vezette *Orczy Béla* országbíróval. A főbejáratnál az összes főpapok várták a koronát. Hatalmas énekar rázendítette a „Hol vagy magyarok tündöklő csillaga” kezdetű ósrégi egyházi éneket. Ezután a koronázási jelvényeket magas bíborbárony emelvényre helyezték. A püspökök imádkoztak. Majd a tornászifjuságot bocsátották a korona megtekintésére. Az elvonulás gyönyörű jelenet volt.

A lókiállítás megnyitása.

Budapest, június 5. A második lókiállítást Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ma megnyitotta. A kiállítás rendkívül gazdag.

A szerb börtönök titka.

Budapest, június 5. Belgrádból sürgönyzik. Rísticas volt régens lapjában nyílt levelet intéz a szerb királyhoz, amelyben megírja, hogy a szerb börtönökben a legborzasztóbb kínzások és megesonkítások történnek

Táviratiankat l. a hatodik oldalon.

NAPI HIREK.

— **Fel a zászlókkal.** Az ezredéves ünnepségek második sorozatához értünk. Ő Felsége a király ismét hű magyarjai között van s együtt ünnepli velök hazánk ezer éves fennállását. Szent István koronája máttól fogva a nemzet elé van kitéve közszemlére; június 8-án dicsőségesen uralkodó királyunk koronázása évforduló napján pedig nagy pompával kíséri azt az országházba az országgyűlés, a főméltóságok, városok és vármegyék ragyogó bandériumai a Mátyás templomból az új országházba s onnan vissza a budai királyi palotába. — E napon hódolattal hajlanak meg az ország törvényhatóságai

nak zászlai a korona fölcent viselője előtt s a nemzet hűségét együttesen tolmácsolja mindkét háza az országgyűlésnek. E nagy nemzeti ünnep ideje alatt hadd öltözzenek ismét ünnepi díszbe Magyarország minden falvai, városai. — Legyen ismét vigan, büszkén minden házon, palotákon és kunyhókon, köz- és magán-épületeken e négy nap alatt a nemzeti zászló, miként május első felében lengett. A városi középületekre ma reggel ismét feltűzték a ezimeres trikolorokat. Debreczeni polgárok! Fel ismét a zászlókkal!

— **József főherceg adlatusa.** József főherceg honvédpáncsnok új adlatusa a nyugalomba vonuló Forinyák Gyula lovasági tábornok utóda — mint értesülünk — a Debreczenben is népszerű esáfordi és jobbaházi *Bolla Kálmán* altábornagy, a pozsonyi honvédkerület parancsnoka lesz.

— **Győztes debreczeni ifjak.** Dicsőséggel, tizenöt ezüst és bronzéremmel térnek haza az országos tornaversenyről a debreczeni ifjak. Az arany díjért hatan versenyeztek a király előtt, de csak másodikként érkeztek be, így a legmagasabb kitüntetést nem nyerhették el. De azért méltán büszkék lehetünk diákjainkra, akik valóban meglepő haladást mutattak fel az 1890. évi országos tornaversenyen elért eredményhez képest. Délezeg, fegyelmzett magatartásuk pedig Ő Felségének is feltűnt, amikor 120 iskola növendékeivel együtt előtte elvonultak.

— **Debreczeniek a kereskedelmi kongresszuson.** A magyar kereskedői körök régi óhajának felel meg a f. év június 15., 16. és 17-ére megállapított országos kongresszus megtartása és felette fontos kérdések azok melyek tárgyalása a kongresszus napirendjére tűzött. Nem szenvedhet kétséget, hogy a vidéki kereskedői kar minden tagjának meg kell ragadnia a ritka alkalmat, mely most a magyar kereskedelemnek óhajai, — panaszai és meggyőződéseinek a legimpozánsabb alakban való nyilvánítására kínálkozik. A kongresszus erkölcsi hatása, kijelentéseinek és határozatainak sulya annál nagyobb lesz, minél számosabban vesznek részt benne az országnak minden vidékéről, kétségbevonhat an tanujelét adva ezáltal az összes magyar kereskedői körök összetartozandóságának és közös nagy érdekeikért való lelkesedésöknek. A kongresszus megtartására a kereskedelemügyi miniszter a kiállítás területén épült ünnepélyek csarnokát bocsátotta át. A kongresszus tagjai a miniszter rendelete alapján a következő kedv zményben részesülnek: a) minden egyes tagnak egy 5 belépti jegyből álló fizet a kiállítás helyiségébe az ezért járó 2 frt 50 kr. helyett 1 frtért bocsátatik rendelkezésére. b) a kongresszus tagjai a magyar államvasutak és az ennek kezelése alatt álló v-sutak vonalain első osztályon második osztályu, második osztályon harmadosztályu jeggyel, harmadosztályon pedig másodosztályu féljeggyel utazhatnak; ezen kedvezményes jegyekkel a felutazás június 13-án veheti kezdetét s visszautazásra 14 nap érvényességgel bír. A kongresszus alkalmával rendezendő társas kirándulások és mulatságok programján egy szűkebb bizottság dolgozik s ezt a tagoknak kellő időben hozzák tudomására. Kéretnek a kongresszus iránt érdeklődő kereskedők, ugy Debreczenből, mint a vidékről, hogy részvételi szándékukat az 5 koronában megállapított részvételi díj lefizetése mellett folyó június hó 8-ig sziveskedjenek *Biró József* urnál (*Csanak czég*) Debreczenben bejelenteni, hogy az igazolványok kellő időben történő beérkezése iránt a szükséges intézkedés megtehető legyen.

— **Presbitéri közgyűlés.** Az ev. ref. egyháztanács tegnap délután tartott ülésében felsőbb leányiskola tanári karának lehetővé kívánva tenni, hogy az ezredéves kiállítást tanulmányozhassa, személyenként segélyösszeget szavazott meg. A tanítótestület és az egyházi hivatalnokok hasonló tárgyú kérelmét javaslatlattel végezt a gazdasági tanácsnak adta ki. — *Könyves Tóth Antal* ügyvéd a *Szondy-Kenecey* alapítvány gondnokságáról lemondott. Helyébe a közgyűlés *dr. Kóla János* kir. tanácsos orsz. képviselőt választotta.

— **A korona ünnepe.** A millenniumi ünnepségek második nagy közjogi jelentőséggel bíró része ma kezdődik. A szent koronát három napig közszemlére teszik ki, mielőtt nagy fénynyel az új parlamenti palotába vinnék. — A koronát tegnap délelőtt 9 órakor vitték át a korona teremből a kihallgatási terembe. Itt a vaszekerényt egy emelvényre tették. Ez előtt három diszes asztalka áll, mind ahármon vörös bársony arannyal áttört vánkonyugszik. A koronát a szekerey felbontása után a középső vánkosra helyezték. Az ettől jobbra eső vánkosra a kardot és a jogart, a balról levő párnára pedig a többi koronázási jelvényt tették. A korona-helyiséget tegnapelőtt kinyitották és megszemlélték. A koronaőrök közül *Szlávy József* koronaőr, a miniszterelnök képviselőjében *Barkassy min. tanácsos* s az udvar részéről *lovag Ybl Lajos* várkapitány s a koronaórségtől *Anders* koronaórségi kapitány voltak jelen. Ezekon kívül ott volt *Radies Jenő* iparművészeti muzeumi igazgató is, aki *szent István* palástját lefényképezte. A szent korona ünnepélyes átvitele a királyi palotából a Mátyás templomba ma délelőtt történt meg, amidőn is közszemlére állították ki. A középiskolák tanuló ifjusága mintegy tízezeren, képezte a korona diszkisérteit, mely azután tanárai kíséretében *Vári László*, a rozsnyói ág. ev. főgymnasium tanára, az ország legdalisabb tornatanárának vezetése alatt elvonult a szent korona előtt. Az ifjak ünnepélyesen meghajtották zászlóikat nemzeti egységünk, alkotmányunk, önállóságuk és a királyi hatalom e fonséges szimboluma előtt. Soha el nem felejthető nagyszerű jelenet volt ez.

— **Megerősített közgyűlési határozat.** A belügyminiszter *Hajduvármegye* közgyűlésének azon határozatát, a mely szerint tisztviselői nyugdíjazásánál az 1896. évet háromszorosan számítja, — ma érkezett leiratával helyben hagyta.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi miniszter *Stahl Géza* városi főmérnököt a kőmives-, écs- és kőfaragó mesteri képzettség megvizsgálására Debreczenben szervezett bizottság tagjává nevezte ki.

— **Debreczen város a múlt hónapban.** Debreczen város közigazgatási bizottsága szerdán d. u. tartotta június havi rendes ülését *Dégenfeld József* gróf főispán elnöklete alatt. A május hónapról szóló s az ülésen felolvasott előadói jelentésekből kiemeljük a következőket: A rendőrség lopásért 13, testi sértésért 2, rendőri kihágásért 100 egyént tartóztatott le. Az eltolonezoltak és kényszerutlevéllel kiutasítottak száma 90. Iparigazolványt 21, munkakönyvet 104 dbot adtak ki. A katonaság létszáma volt 1212 közös hadseregbeli 214 lóval és 1043 honvéd 198 lóval. A lakosság állami adó fejében 63112 frt 63 krt fizetett be. 6½%-os póttadó 1310 frt 42 kr, utadó pedig 2869 frt 90 kr. folyt be. A kir. tanfelügyelő jelentése szerint az orsz. tanítói árvaház épületeinek felülvizsgálata megtörtént és a teljesen hiánytalan szolid építkezés felől (válalkozó *Rösler Richárd* és *Gerster Gyula*) kedvező jelentés terjesztetett fel. A millenniumi kiállításra és az orsz. kongresszusokra felutazást a legtöbb megyebeli

község és egyház lehetővé tette tanítóinak. A közegészségügyi viszonyok májusban kedvezők voltak. Kanyaró, vörheny, ronesoló toroklob és himlő szörványosan fordultak elő és csak négy halálesetet idéztek elő. Született 151 ev. ref., 16 r. kath., 4 g. kath., 2 ág. ev. 14 izr. összesen 197 gyermek; ezek közül törvénytelen 19, halva született 12. Meghalt 111 ev. ref., 26 r. kath., 4 g. kath., 2 ág. ev., 9 izr. összesen 152 egyén. Házasságra lépett 33 pár ev. ref., 2 pár. r. kath., 8 pár izr., 10 pár vegyes, összesen 53 pár. A pénzügyigazgató jelentette, hogy egyenes adó fejében 76701 frtot fizettek be. Május végén 21767 frt a város lakosságát terhelő adóhátralék, 13818 frttal több mint tavaly ilyenkor volt. Hadmentességi díjat 58 frtot fizettek. Befolyt továbbá bélyeg jövedékben (a megyét is beleértve) 14010 frt, jogilletékben 6689 frt, díjjövedékben 437 frt, dohány jövedékben (a megyével együtt) 72328 frt; 16174 frttal több mint a múlt évi májusban; határvám 4919 frt, fogyasztási és italadóban 38936 frt.

— **Kitüntetés.** Bródy Henrik debreczeni kir. törvényszéki irodatiszt elnöki irodavezetőt magasabb kitüntetés érte; ugyanis: fáradhatlan szorgalma, ügybuzgósága, feltétlen megbízhatósága jutalmául a kir. igazságügyi miniszter őt a debreczeni kir. törvényszékhez irodaigazgatóvá nevezte ki. Ki ne ismerné az ő szívélyes, megnyerő, simulékony modorát, egyenes nyílt őszinteségét, felek iránti higgyadát, tapintatos előzékenységét, szolgálatkészségét, felebbvalói iránti ragaszkodását. Szóval azon hivatalnokok közé tartozik, a kik hivataluknak és családjuknak élnek és kiknek csak barátaik és tisztelőik vannak. Örvendünk a jól megérdemelt kitüntetésnek, szívesen üdvözljük s az új bizalmi tisztséghez szerencsét kívánunk.

— **A polgári-kör táncmultsága.** A nyári táncmultságok sorozatában, mint a legkedveltebbek egyike válik ki a polgári-kör népserű, fesztelen táncmultsága, amely mindig nagy számmal gyűjti össze városunk közeposztályát. — Az idén sem marad el ez a kedves, fesztelen vigalom. A kör választmánya már intézkedett, hogy a millennáris esztendőben is megtartassék. Idejűl július 4-dikét tűzte ki. — A nagyerdei vendéglőben rendezik.

— **A „Gönczy-egylet” tanulmányutja.** Mintegy 120-an jelentkeztek a budapesti orsz. kiállítás tanulmányozására a Gönczy-egyletnél. E szám azonban nem végleges, mert az igazgatóság nem terjesztette ki a kedvezményeket a kiskoru családtagokra, (kik nem lehetnek egyleti tagok) sőt még az a kérdés sines eldöntve, hogy az egylet tag felesége (ha maga is nem tagja a G. E.-nek) részesülni fog-e azon kedvezményekben, melyek lehetővé teszik a 10 napi tanulmányutat 20 frt költséggel végezni. Az utazótársaság ma délután népes értekezletet tartott a tanítók otthonában és kimondotta, hogy f. hó 9-én csak azok részére eszközli a szükséges igazolványt ki, a kik az összes előirányzott költségek 75%-át, vagyis 15 frt f. hó 7. és 8-ik napjain Káposztás Imre egyleti pénztárnoknál lefizetik, mert a kiáll. igazgatóság az utazási, szállási, belépti és ebédijak előre beszolgáltatását kívánja. Az ingyenutazóknak megfelelő összeg visszaszámítatik; a nem egyleti tag felnött családtagokul együtt utazni szándékozó egyleti tagok pedig feltételhez kötötten adhatják a pénztárnoknak át a 15—15 frt költségelölegget. A szervezkedés az egyleti elnökségen, meg az intézet látogatások és kirándulások rendezőin kívül hét szakcsoportban tanulmányozást állapított meg. A társaság minden tagja köteles egy (és jogosult 2) szakcsoporthoz csatlakozni. E csoportokat így szervezte az értekezlet: I. Testnevelés,

játék, torna, kisednevelés. Csoportelnök: Veress Géza, előadó: Feltóthy László, jegyző Nánássy Róza. II. Beszéd és ért. gyakorlat, irás, olvasás, nyelvtanítás, számtan, ének: csoportelnök Husz Lajos, előadó Bán Géza, jegyző Szepessy Sándor. III. Történet, földrajz, népisme: csoportelnök Vincze József, előadó Dobrosi István, jegyző Kiss György. IV. Természet, ismeret és kézügyesség: csoportelnök Dobó Sándor, előadó Simon István, jegyző Nagy Béla. V. Ismétlő oktatás, faiskola, iskolakert: csoportelnök Ritók István, előadó Tatár József, jegyző Kurzsinszky László. VI. Nőipar és női kézimunka, es. e. Kalocsa Róza, előadó Vánts György, jegyző Tóth Teréz. VI. Iparos tanonciskola rajz és el. isk. mértan es. e. Kállay J., előadó Szentjóni K., jegyző Horkay L. Debreczen, 1896. június 3. — **Az egyleti titkár.** A rendezőség a részletes programot a következőkben állította össze: I. Indulás június 26-án este 10 óra 31 perczkor a nagy állomásról. Utiköltség oda és vissza 3 frt 50 kr., 2. Elszállásolás az e czélra megnyert iskola helyiségben: 10 napra 3 frt 20 kr., a tisztogatás és felügyelet 50 kr. 3. Étkezés, mely a debreczeni csárdában együttesen történik, 10 napra személyenként a következő összegekbe kerül: reggeli kávé 1 frt, ebéd 5 frt, (tabledó, 3 fogás), vacsora 2 frt. Kiállítási belépti-jegy 10 napra 3 frt 50 kr. A kiránduló társaság minden egyes tagja az elindulás előtt köteles június 8-ig 15, azaz tizenöt o. é. forintot az egyesület pénztárához (Káposztás Imre, lakik: Debreczen főiskola) okvetlen beszolgáltatni. Megjegyeztetik, miszerint a nagy számmal történt jelentkezés folytán előállhat az az eset, hogy a kirándulásra a határidőn túl jelentkezett tagok egy része az adott szigorú lakásvizonyok miatt a kirándulásban részt nem vehet. Ezeknek a befizetett összeget a rendező bizottság azonnal visszaszolgáltatja, noha a lehetőségig mindent elkövet, hogy ez eset elő ne álljon. Továbbá a mennyiben a kiránduló társaság és azok családja részére biztosított kedvezmények a kiállítás igazgatóságától nyert értesítés alapján tisztán és kizárólag csak a Gönczy-egyesületi tagokra vonatkozik: annyiban ez az érdekeltnek tudomására hozatik. A Fiuméba történő kirándulást a „Gönczy-Egyesület”, mint ilyen nem rendezi, ha azonban a társaságnak legalább 50 tagja a tanulmányut bevégezése után ez újabb kirándulásra vállalkozik, a rendezőbizottság által esetleg kieszközölendő kedvezmények folytán körülbelül 10 frt összes költség megtehető.

— **Egy sokat szenvedett élet kialvása.** Egy törekvő, képzett szobafestő hunyt el tegnap hosszas, kinos szenvedés után, ifj. Fürt Adolf, akire nézve már igazán megváltás volt a halál. Temetése holnap d. u. 3 órakor lesz a Burgondia-utczai 312. számú háztól a ref. szertartás szerint. Neje szül. Szücs Piroska, özvegy édesanyja és testvérei özv. Juhász Józsefné, Horváth Andrásné, siratják a 30 éves korában elhunyt férfit.

— **Krúdy Gyula új könyvei.** Igenis: többes számban, könyvei. Az új irói generáció e gyorsan feltűnt genialis novellistája, — mint azt nemrégiben megírtuk, — egyszerre két könyvvel jelenik meg a piacon. Az egyik Krúdy Gyula legújabb novelláinak gyűjteménye: *Szoktetés a kaszárnyából és egyéb elbeszélések* címet viseli s már a közel napokban kikerül a főváros egyik elsőrangú nyomdájából. A feltűnő nyomdai csinnal és igea nagy eleganciával kiállított kötet, — mely mellesleg megjegyezve egyik legfényesebb terméke a magyar sokszorosító iparnak, — egy előkelő festőművészünk által lett *illusztrálva*. A kiadó-czég, — az esztergomi Endrődy-féle hirlapvállalat azt tűzte — ki czélul

midőn a Krúdy Gyula könyvének arát oly mesésen olcsóra (egy forint) szabta, hogy a fiatal író könyve minél szélesebb rétegében a nagy közönségnek terjedjen el. A szerencsés kezű czég pompásan bevásárolt az egyszerű: időközben oly tömegesen érkeztek újabb és újabb megrendelések a könyvre, hogy a nyomtatást be kellett szüntetni és a legelső ivatek újra nyomtatni. Ez okozta azt a késedelmet, melyről a czég a napokban értesítette a megrendelőket. A könyv daczára a megfeszített munkának, legjobb esetben csak e hónap végén kerülhet az előfizetők kezébe, akiket valószínűleg bőven fog kárpótolni a késedelemért a Krúdy Gyula könyve. Nagyfoku érdeklődéssel tekintenek a könyv megjelenése elő mindazok, akik a gyorsan felkapott novellistának pályafutását, — büszkén valljuk, hogy ez a *Debreczeni Ellenor*-nél kezdődött — figyelemmel kísérték. A kiadó esztergomi Endrődy-féle hirlapvállalat most az országos sajtó utján kéri fel mindazokat, akiknek ugyan szándékukban van a *Krúdy Gyula* könyvére előfizetni, de mindezeidig nem tették, küldjék be megrendelésüket e hónap 15-ig bezárólag. A czég csak eddig fogadja el a megrendeléseket tekintettel a technikai késedelmekre, — később pedig a könyv bolti ára oly *telemesen magas* lesz, hogy a megszerzése bajosabb lesz, mint most.

— **Nemesi családnév megváltoztatása.** A király megengedte, hogy bogáti Pscherer József nyirbogáti földbirtokos családnévét magyar nemességének épségben tartása és a „bogáti” előnév megtartása mellett „Bogáthy”-ra átváltoztathassa.

— **Lövészet.** A debreczeni lövész társulat által tegnap tartott lövészeten díjat nyertek: legjobb mélylövessel Weszter István 4 koronát, legjobb körlövessel Molnár Ferencz 2 koronát.

— **Megozáfolt b.-ujvárosi hírek.** B.-Ujvárosról az előjáróság köréből a következő sorokat kapjuk: A *Debreczen* f. hó 3-án megjelent számában „Vesztett ebek B.-Ujvároson” cím alatt megjelent újdonság azt a valótlan hírt röpitette szét, mintha községünkben egy veszett komondor igen sok kutyát és *husz gyermeket* megmárt volna. Azt is állította ez az újság, hogy Somogyi Antal szintén megmárt szabó mesteren már a veszettség jelei is mutatkoznak. A hírből csak annyi a való, hogy Kecskés Lajos hentes agyonlövötte házi ebét, amely néhány kutyával marakodott; — de mikor felbonczolták, a veszettségnek semmi jelét nem találták a kutyán. Egy Kulesár István nevű bádogos tanonc lábát a lelőtt kutya ugyan megkarczolta, de ez is teljesen veszélytelen sérülés. — Az előjáróság mostanában néhány kutyát kiirtatott, de nem veszettség gyanuja, hanem egyedül kóborlás miatt. A „Szabmatiz” című újdonság helyreigazításul pedig kijelentem, hogy a gyermek-menedékházakat nem az előjáróság, hanem a képviselőtestület szüntette be, azon egyszerű és sajnálatraméltó ok miatt, mert a fentartáshoz szükséges fedezet hiányzik. De azért nem áll az, hogy a b.-ujvárosi gyermekek csapatostul barangolnának az utcákon, — mert van azoknak a D-n ujjvárosi levelezőjénél sokkal lelkiismeretesebb gondviselőjük.

— **Halálozások.** Egy Debreczenben születésű körökben ösmert vidéki földbirtokos elhunytáról ad hírt az alábbi gyászjelentés: Özv. Nagy Móriczné, szül. Kabdebó Mária kisfiával Lalikával, továbbá Nagy Lajos és neje Derzsy Johanna mint szülők; Nagy Berta mint testvér, bánatos szívvel jelentik a felejtethetlen jó férj és apának, a szeretett gyermek és testvérnek *Peremártoni Nagy Móricz* földbirtokosnak, élete 42-dik, boldog házassága 6-ik évében folyó június hó 2-án, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó évi június hó 4-én délután 4 órakor, az ev. ref. egyház szertartása szerint, a háznál tar-

andó rövid imádság után, fognak a vértesi sírkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Mely végtisztességtételre az elhunytak rokonai, barátai, ismerősei bánatos szívvel megbívatnak. Vértés, 1896. június 2-án. Béke lengjen porai felett! — *Dr. Bakonyi* Samu helybeli ügyvédet is fájó gyász érte. Sógora *Breuer Mór* m. kir. honvédszázados Budapesten meghalt 47 éves korában.

— **A debreczeni torna-egylet** elnöksége az e hó 7-ikére összehívott közgyűlést — tekintve, hogy igen sok tag Budapesten van s így a közgyűlés különben sem volna megtartható *folgyó évi június hó 14-ik napjának délelőtt 10 óráját* tüzi ki, amikor a tagjai a *tornacsarnok dísztermében* meghívattak. Debreczen, 1896. június 5-én. Az elnökség. Tárgy: Építkezéssel jelentés. A váltó kölcsönök elismerése. Felhatalmazás a jelzálogos kölcsön felvétele iránt. A részvények kibocsátása iránti intézkedés. Alapszabályok módosítása. Az alapszabályoknak megfelelőleg beadandó indítványok tárgyalása. Tisztújítás.

— **Debreczeni huszárok a hódoló felvonulásban.** A hódoló felvonulás alkalmával a budapesti, *debreczeni*, jászberényi, pápai, szegedi és váci honvédszázad ezredék ezredtrombitásai fognak szerepelni. A bandérium élén először A Rákóczi-harsonákkal most folynak a próbák.

— **Baba-biciklil.** Egy chic ágóci gyáros azzal tökéletesítette a vasparipáit, hogy gyermeknek való kosárral látta el készítményeit. Anyi mama használ már ilyen biciklit, hogy a gyermekvédő egyesület indítva érezte magát a közbelépésre és orvosokra hivatkozik, a kik tiltakoznak az ellen, hogy a gyermek-kocsik biciklivel cseréltesse föl, mert a szabálytalanul és gyorsan mozgó vasparipa agybántalmat okozhat. A gyermekvédő egyesület elhatározta, hogy a bíróságnak panaszt emel azok ellen, akik gyermekeket visznek biciklin.

— **Mire jó még az ujság?** Egy francia ujságíró azt bizonyítja, hogy a téli hideg ellen nagyszerű óvszer az ujság, miután papírja a levegőt magán keresztül nem bocsátja. Mivel pedig a rajta levő nyomdafestéknek ép oly erős szaga van, mint a kámfornak, tehát a legjobb anyag a pakoláshoz és a szörmeruhának a moly elleni biztosítására. Azután meg a hamuja is nagyszerű, mivel abban festékalkatrész is van, tehát a legezészerűbb kanál-, kés- és villastisztóanyag. Azt hisszük, hogy ez a felfedező francia ujságíró, a ki ily úton akar előfizetőket szerezni, miután a vezércikkkel vagy a szellemes karczolatokkal nem sikerült az ujságpapirt közkelendőségűvé tennie.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától.

A király itthon.

Bécs, június 5. A király ma este Budapestre utazik. Tegnap részt vett az urnapi körmeneten az udvarral együtt. Az esős idő miatt a körmenetet csak a templomban tartották meg.

Kedvezmények a kiállításra.

Budapest, június 5. A kereskedelmi miniszter nagyobb tömegekben felrúduló földműveseknek és munkásoknak *újabbán még nagyobb kedvezményeket ad.* Utazhatnak fél harmad osztályú jeggyel az összes állami vasutakon; itt Budapesten kapnak **10 krért napjára szállást, 10 krért ebédet, vagy vacsorát és a belépti díj** a kiállítás területére csak **20 kr.** A fölrúdulók szakavatott kalauzokat kapnak. Ezeket a kirándulásokat a *főispánok rendezik.*

A miniszterelnök estélye.

Budapest, június 5. Bánffy Dezső báró miniszterelnök közelebb két estélyt fog adni. Az első f. hó 11-én a delegáció tagjai számára, melyre a delegátusok nejeikkel hivatalosak. Mintegy 200 meghívó ment szét erre az estélyre. A második estély a *hírlapírók* nemzetközi kongresszusa alkalmából lesz f. hó 17-én.

A kolera.

Budapest, június 5. Kairóból sürgönyzik: A kolera Kairóban és Alexandriában csökkenőben van, aminek híre a lakosságra fölötte megnyugtató hatással van.

CSARNOK.

A fehér lábú.

Angolból.

(Folytatás.)

— Ez nem azok közül való, a kik utját állják az embernek, hogy váltásdíjat esikarjanak ki tőle, az ő jelszava az, hogy — a halottak némák.

— Valóban! Olvastam rabló-történeteket; olvastam kalandjaikat az ujságokban; láttam őket az operában, azonban még sem hiszem, hogy találkoznám valamelyikkel a melfi úton.

Az ember mindig akkor találkozik a „fehlábú“-val, amikor meg sem gondolja; ez az ő szokása.

— Ön nagyon jól látszik ismerni ennek az urnak a szokását!

— Mindenki ismeri azt. Kérdezze meg Foggiban, kérdezze Ascoliban, vagy akár Nápolyban, hogy mi a „fehlábú“ modora. Szent Januáriusra, jobban szeretnék meginni egy pohár vizet, mint naplemente után Ascoliból Melfibe lovagolni. Ön találkozhatik a „fehlábú“-val s találkozhatik a „szent“-tel is és ez rossz volna.

— És miféle ez a „szent“?

— Neje eccellenza. A férj barna lovon jár, melynek fehér lábai vannak; ezért hívják „fehlábú“-nak. Neje valóságos ördögi nő, ezért hívják „szent“-nek. Rendesen együtt járnak, de külön is lehet őket találni, és nem tudom melyikkel a kettő közül volna rosszabb találkozni.

— Nagyon köszönöm, mindez nagyon érdekes, és most kérem lovamat, ha úgy tetszik.

Összeszámítottam tartozásomat, kezemben tartva erszényemet, mely, zárjel közt legyen mondva, először életében tele volt.

— Bocsánat, eccellenza, mondá a fogadós, de nem vehetem magamra a felelősséget.

— Nem akarja elővezettetni a lovamat?

— Ezer bocsánat, eccellenza, de nem akarom.

— Akkor magamnak kell érte mennem; fogja, mondám, egy aranyat vetve az asztalra azon ember gondatlanságával, ki egész vagyonát magával hordja. Már sok időt vesztegettem és „fehlábú“ ide, „fehlábú“ oda, ma este Melfinben kell lennem és holnap Brindisiben. A gőzös nem fog várakozni Melbournenél a „fehlábú“, de még a „szent“ kedvért sem.

Olvasóim közül némelyek talán azt gondolják, hogy még a néhány pohár lachryma-christi, melyet ittam, sem volt elegendő ok utazási szándékomhoz való makacs ragaszkodásom kimagyarázására, — kivált ily késő délután s azok után, a miket hallottam; de nekem igen nagy okaim voltak erre. Először is nem hittem Piedebiancóban, vagyis a „fehlábú“-ban — a mint azt fordítom, — aztán... rablók a Basilicate-ban!... ez kevéssé volt valószínű. Siciliában még csak mehetne, azonban a félszigetről a „lovagias király“

(Re galantuomo) régen kiirtotta fajukat! Még Foggiban sem lehetett egyetlen szót sem hallani a „fehlábú“-ról vagy nejéről. Atláttam a szitán: nem mindennap akad ily kis szállodában, mint az „arany karperecz“ egy-egy angol utazó... a ki természetesen milord lett légyen, legalább is egy millió banknótát hordva szét zseibeiben. Miért ne gondolhatott volna tehát ki a fogadós egy kis rablótörténetet, hogy ez által visszatarthassa utasát egy napra vagy csak egy éjre is. Aztán mulhatatlannul meg kellett érkezennem ez este Melfibe, ha nem akartam kockáztatni utamat és holnap Brindisiben akartam lenni. De meg mutasson nekem valaki oly huszonhat éves embert, a ki nem restelné ezt mondani: Jól van! Tehát nem megyek, mert — félek. Biztosíthatom önöket, hogy nem hittem a rablókban, következésképp nem is féltém tőlük.

Sietve az asztalra vettem az aranyomat, mert a nélkül, hogy tudtam volna miért, attól féltém, hogy ha a fogadós el van határozva engem visszatartóztatni, valamire egy kis sétát tesz lovammal, melyet Foggiban béreltem ki. Sem ő, sem Tessa nem segítettek esti készületeimben. A mint a félszer előtt mentem, kantárszáron vezetve lovamat, fogadósom messziről nézte, elfedve szeméit kezével.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

* **Nemzetközi gazdakongresszus.** A földművelésügyi m. kir. miniszter 1896. évi szeptember 17—20. napjain Budapesten nemzetközi gazdakongresszust rendez, mely 4napon át tart. Az alakuló diszülés szept. 17-én délelőtt tartatik, mely után a szakosztályok azonnal megkezdik működésüket s azt 18-án és 19-én folytatják és befejezik. A záróülés 20-án lesz, mire a kongresszus külföldi tagjai részére szeptember hó 20. és 21-én a mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok megtekintésére tanulmányi kirándulás rendeztetik. A gabona árhanatlansága világszerte súlyos helyzetbe juttatván a mezőgazdaságot, a kongresszus kizárólagos céljául tüzte ki a gabona árhanatlanságának okait kutatni és azon eszközöket keresni, melyekkel ezen segíteni lehetne. A tárgyalás három szakosztályban történik: az I. szakosztály a termelés, a II. szakosztály a kereskedelem és közlekedésügy, a III. szakosztály a vám- és hitelügy kérdéseit tárgyalja. A kongresszus tagjai kül- és belföldiek és pedig: 1. A meghívott külföldi kormányok és testületek, valamint egyes meghívott szakemberek. 2. Az érdekelt magyar miniszteriumok kiküldött képviselői. 3. A magyar tudományos akadémia, az országos magyar gazdasági egyesület, az országos gazdakongresszus, vidéki gazdasági egyesületek és más egyesületek kiküldöttei; a székváros, a magyar közgazdasági társaság képviselői. 4. A földművelésügyi miniszter által meghívott tagok. A kongresszus hivatalos nyelve a magyar; azonban tekintettel annak nemzetközi jellegére, a tagok a főbb európai nyelvek bármelyikén előterjeszthetik munkálataikat és szólhatnak az üléseken. A kongresszusi disz- és szaküléseken külön kijelölt helyeken igazolvány kivétel mellett vendégül megjelenhetnek a kongresszusi tagok hozzátartozói és más a tárgyalások iránt érdeklődők, de ezek sem fel nem szólhatnak, sem tagsági jogot nem gyakorolhatnak.

* **A Hunyadi-malom újjászülése.** A nagyváradi Hunyadi-malom gőzmalom részvénytársaság igen népes közgyűlést tartott, mely egyhangulag elfogadta az igazgatóság jelentését, mely szerint a kibocsátott elsőbbségi részvényekre 403,600 forint lett jegyezve alap-

szabályszerű befizetéssel. Elfogadták a lényegesen módosított alapszabályokat és elhatározták a hátra levő 196.400 elsőbbségi részvények elhelyezését. Az igazgatóság és felügyelőbizottságba több új tagot választottak. Az igazgatóságba és a választmányba két debreczeni urat is beválasztottak: *Csanak Jenőt* és *Csanak Jánost*.

* **Kőbánya—Győr.** Annak idején megirtuk, hogy számos kőbányai sertéskereskedő meguntván azt a végtelen huzavonát, melyet az egyes hatóságok a kőbányai sertéspiacz ügyében eselekesznek, működésének terét Győrbe szándékszik áttenni, a hol igen jól berendezett hizlaló- és kiviteli telep áll készen. E szándékot — mint értesülünk — időközben számosan megvalósították s ennek következménye az, hogy a győri telep forgalma igen szépen fellendül. Míg ezelőtt rendszerint csak néhány ezer sertés állott az ottani szállásokban, most állandóan 25,000 darab az állomány s egy a hozatal, mint a továbbküldés meg lehetőséget serény. Kőbányán ellenben mindössze 9000 darab a mai állomány, a forgalom pedig ugyiszólván egészen szünetel.

Debreczeni piac.

Heti vásár június 2.

Gabonavásár.

Buza, piacra hozatott 2137 kgr. I. rendű 6.35, II r. 6.25, III r. 6.15.

Rozs, piacra hozatott 2019 kgr. I. rendű 5.35, II r. 5.30, III r. 5.25.

Kétszemes, piacra hozatott 1920 kgr. I. rendű 5.20, II. r. 5.—, III r. 4.90.

Arpa, piacra hozatott 2105 kgr. I. rendű 4.40, II r. 4.30, III r. 4.20.

Zab, piacra hozatott 2257 kgr. I. rendű 5.30, II r. 5.15, III r. 5.10.

Tengeri, piacra hozatott 3719 kgr. I. rendű 4.30, II r. 4.20, III. r. 4.10

Köles 5.00

Köleskása 12.—

Burgonya 1.80—1.60—1.40

Piaczi árucikkek:

100 kilónként: Bab fehér 10.00, bab sárga 11.00, burgonya 1.80, só darabos 10.80, só darál 11.50, disznózsír 52 frt, széna I. rendű 2.20, II. r. 1.80, III. r. 1.40, szalma I. r. 4. t II. r. 50, szalonna sós 48—50 frt, szalonna sótlan 48 frt, hárj 50—52 frt, nyers faggyú 22 frt, szappan 23 frt, aszalt szilva 16 frt, borsó 18 frt, lenese 24 frt, rizs 16—32 frt, pirszén 2.20, salgótarjáni 1.50, szalonkőszén 1.80, árpakása 16—360

Kilónként: Árpakása 16—36 kr., aszaltszilva 20—24 kr., asztali dara 16 kr., burgonya 3 kr., borsó szépassági 20 kr., szatmári 20 kr., bab fehér 8 kr., sárga 8 kr., disznózsír 56, cukor 42, irós-vaj 1 frt — kr., köleskása 12 kr., lenese szatmári 24 kr., szépassági 28 kr., liszt Nr. 1. 12 1/2 kr., Nr. 2. 12 kr., Nr. 3. 11 kr., Nr. 4. 11 kr., Nr. 5. 10 1/2 kr., Nr. 6. 10 kr., olvasztott vaj 90 kr., só darabos 11 kr., darált 12 kr., rizskása 16—36 kr., szappan 26 kr., szalonna sós 56 kr., sótlan 50—52 kr., kávé 2 frt 20 kr.

Literenként: Tej 10 kr., tejfel 40 kr., aszalt-szilva 15 kr., petroleum 20 kr., borsó 12—14 kr., lenese 10—12 kr., bab 8 kr., köleskása 10 kr.

Állatvásár.

Ló felhajtattott 973 db., elkelt 411 db
Marha felhajtattott 1214 db., elkelt 509 db
Sertés felhajtattott — db., elkelt — db
Sovány 6—12 hónapos — frt. Egy éves—másfél éves — frt. Másfél éves—kétéves — frt. Öreg sovány — frt.
Kövér kilója — kr. Uj szalona 46—50 kr., Juh és birka felhajtattott — db. elkelt — db.

Husárak: Marhahus 38 40, 48, 50, 52, 54, 56, 60 kr. Bornyuhus 56—60 kr. Sertés-hus 40, 44, 48, 50, 52 kr. Juhus 40 kr.

Napszármárak: Havi átlag, férfi el-

látással 90 kr, ellátás nélkül 1.25 frt. szőlőmunka 10 és 5 krral drágább, nő ellátással 45 kr, ellátás nélkül 75 kr, gyermek ellátással 35 kr, ellátás nélkül 60 kr.

Tüzifa: 4 köbméter tölgyfa 12 frt bükkfa 13 frt, nyárfa 7.50 kr., fafelvágás 2.20 frt, beszállítása 1.20 kr.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

A Kösélyszegeben

(debreczeni határ)

175 hold szántóföld,
urasági lak, szőlő és gyümölcsös kert, elegendő gazdasági épületekkel 1896. október 1-től 7 évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni **Altman Sámuel Pa. Kö-sélyszege** u. p. H.-Nádudvar. 563—3—1

A MAGYAR ÁLTALÁNOS
KÖSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT.
Budapest, V., Erzsébet-tér 19.
a közeledő
CSÉPLÉSI IDÉNYRE
különös figyelmébe ajánlja
a t. cz. gazdálkodóknak, valamint gőzmal-mosoknak, szesz yárosoknak, téglá- és mész-égetőnek és egyéb iparvállalatoknak **kezón és szobafűtéshez** kiválóan alkalmas
akna-, cséplési koczka és darabos szénét
**királdi és sajszontpétori bányáiból leg-
jutányosabb aron** egész kocsirakományokban,
minden állomásra szállítva.
Kizárólagos képviselők: **Havasi és Fodor**
czég Debreczen.
552 6—4

Bérbe adó.

Karczagon a legélénkebb forgalmu utcá-ban egy

üzlethelyiség
a hozzátartozó 4 szoba, konyha, 2 kamara, pincze és apró jószágnak való helyiségekkel együtt, **igen előnyös feltételek mellett bérbe adó.**

Ezen üzlethelyiség bármiféle üzletnek megfelel, azonban **vas- és fűszerkereskedésnek** vagy **vendéglőnek** különösen ajánlható. Kibérlésére 10 évi szerződés is köthető.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos **Kis G. Sándor, Karczag, 2164. szám.**

561—4—1

Gyógyfürdő
Buziás.
Elsőrangú gyógyhely.
Idény május 1-től október 1-ig.
Világhírű
Mór- és aczélfürdők, olyan, mint a Spaai, Pyramonti, Schwalbacheri és Pyrawarthei aczélfürdők rendkívül jó meleg és hideg
Vas-aczélfürdők, mór- és ásványfürdők, tükör-fürdők és uszoda.
Hidegvízgyógyintézet és massage.
Ivókúra kitünő hatással bír vérszegénység, idült gyomor- és bélhurut, homok-, kő- és vesebajok, anyaméh- és válsz-katarrhus, havi baj szabálytalansága, terméketlenség, idegbetegség, skrophula, közsvény és rheuma, migraine stb. ellen.
Gyógyfürdő „Buziás” vasuti állomás via **Temesvár.** A vasuti állomásnál társas-kocsik. Állami hivatalnokoknak kedvezmény. Pompás villanyos világítás. 80 hold nagy, évszázados régi park. Zene. Kitünő konyha és kávéházi italok. A gyógyhelyen egy hírneves nőgyógyász tartózkodik. Kedvező árak. — Prospectusokat kívánatra ingyen, ugyszintén szobamegrendeléseket eszközöl.
A BUZIÁSI FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

546—6—6

KÖHÖGÉS,
rekedség és elnyálkásodásnál
a torok és lélegzési szervek
minden zavarainál
melegen ajánljuk
EGGER
kitünő hatásu
mellpasztilláit.
Kaphatók 25 és 50 kros eredeti do-bozokban, minden gyógyszerárban és nevesebb gyógy fűszerüzletben.
Fő és szétküldési raktár
EGGER A. FIAI
Nádor-gyógyszertára
Budapest, Váci körnt 17.

540—30—19

Feltünően hat a
„Czerny-féle Keleti rózsatej”
(Orientalische Rosen-Milch)
mely oly vakító fehérséget és üde ifju színt kölcsönöz az arczbőrnek, mint az más szer által el nem érhető, kitünő még májfojt, szepid, bőrpattanás, fakó arczszín és napsütés ellen. Eltávolítja a bőrnek tisztátanságát, minden barna és sárga arczszínt és egyidejűleg alkalmas minden testrészezre ára 1 frt.
Balsamszappan hozzá 30 kr.
Czerny-féle „Tanningene”,
a legjobb, olom nélküli, ártalmatlan egyedül legjobb
hajfestőszer
haj és szakál, ugmint szemöldök festőere, melylyel a egyszerűbb módon és csak egyszeri használatnál a haj ugyanazon biztos, szép és fényes barna, vagy fekete természetes színt viszanoyori, melylyel az szülés előtt birt. E színt a szappannal való mosás és gőzfürdés sem változtatja.
Ára 2 frt 50 kr.
Raktáron vannak mindennemű illatszerek, szappanok, poudre-ek, Crémek, arczkenőcsök, gycerin készítmények, pomádék, coniferensprít, szájjvizek, fogporok, fogkefék, aranyzókeviz, hajszerek, fűtőlők, zsebkendő-parfümök, Eau de Cologne stb. stb.

Leiklimeretesen megvizsgálva s törvényesen védve.
Beszerzési forrás:
Czerny J. Antal-nál Bécs.
Levélezim és gyár: XVIII. Carl Ludwigstrasse 6.
Raktár I. Wallfischgasse 5.
Szétküldés azonnal utánvét mellett. Megrendelések 5 frt-tól feljebb portómentesen eszközöltenek.
Leírások az összes Czerny-féle készítményekről kívánatra ingyen és bérmentve.
Raktár DEBRECZENBEN: Dr. Rotschnek Emil gyógyszerész, Békés-Csabán: Csanádi János fordász, Kolozsvár: Biró Sándor gyógyszerész, Perkál Béla fodrász, Nagy-Károly: szabó Gyula fodrász, Szatmár: Dr. Lengyel Márton gyógyszerész, Nagy-Várad: Wachsmann Albert droguista, Kassa: Adamek Ágoston, Megsi Gusztáv A. gyógyszerészek, Dübex Imre droguista.
Csak akkor valódi, ha Anton J. Czerny névvel van ellátva.

548 .0—6

Hirdetés.

Többek által felhivattunk bérletünket károsan érintő azon körülményre, hogy az ünnepélyek alkalmával kisegítőül felfogadott pinczerek jóval magasabb árakat számolnak az általunk megszabott méltányos áraknál. dacára annak, hogy minden asztal részére külön étlap és árjegyzékek adattak ki, ezt elítélvén s így sikerült az ott megjelenő fogyasztó vendégeket megkárosítaniok s hogy ilyen dolgok legközelebbi alkalmakkor elő ne fordulhassanak; felhívjuk az ott megjelenő n. é. közönséget, hogy az általunk kifüggesztett árjegyzékek szerint sziveskedjenek fizetni, a jelzett árak sem ünnepélyek, sem nagyobb összejövetelek alkalmával nem emelhetők.

Minden alkalommal a visszaélések, ha azok tudomásunkra jutnak, általunk, távollétünk esetén kezelő vendéglősünk **Lendlbauer Kálmán** ur által azonnal elintéztést nyernek.

Minden kedden és szombaton délután **katonazene, csüförtök és vasárnap elsörendü cigány-zenekar** játszik.

Mindennap valódi

**Dreher korona,
Részvény udvari**

és

Müncheni ser csapolás.

Kitünő jégbehűtött saját termésű BOR
1 liter 40 kr.
1 üveg ásványvíz 10 "

Az öreg **Vilmos-féle Sas-utcai sercsarnokban** máától kezdve mindennap valódi **Dreher-féle**

Korona-ser 1 pohár 08 kr.
Részvény udvari 1 " 08 "
Müncheni barna 1 " 10 "
Zóna reggeli 06 "
1 liter saját termésű asztali bor 40 "
1 üveg ásványvíz 10 "

Abonnansokat szívesen elfogad a vendéglős.

Kitünő magyar konyha!

A nagyerdei fürdő-épület legszebb szeglet szobája, valamint a homokkertben egy szép nyári lakosztály, mely télen is lakható, azonnal is **KIADÓ.**

Teljes tisztelettel

A NAGYERDEI BÉRLŐK.

542-0-18

Hirdetmény.

A Nagykunsági Takarékpénztár, — melynek székhelye Kisújszállás, — **Ujnémeti község** (Szilágyvármegye) határában fekvő,

320 magyar holdat tevő

jó karban levő uri lakházzal, czélszerűen berendezett gazdasági épületekkel ellátott **földbirtokát**, feles vetésekkel együtt, akár egy tagban, akár parcellánként kedvező feltételek mellett

eladja.

A feltételek megtudhatók a tulajdonos takarékpénztár igazgatóságánál **Kisújszálláson.**

558-3-8

Alkalmi ajánlat.

A kertek rendezése, a virágok kiültetése alkalmából van szerencsém a virágkedvelők figyelmét dusan felszerelt és berendezett **mükertészetemre** felhívni, egy szerszám tudatni, hogy a meddig a készlet tart, némely növényfajt **fele árban** is elárusítok. Erőteljes szép növények szőnyegkerteséhez igen jutányosak.

Ragadja meg mindenki az alkalmat, míg a készletben tart

Mükertészetem szemben van a „Margit“-fürdővel.

PACZELT JÁNOS,

mag- és virágkeskedő.

559-3-2

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város

S Z É K H Á Z Á N A K

tervbe vett bővítő s átalakító munkálataira

verseny tárgyalás hirdettetik.

Az egyes munkák következőleg vannak előirányozva:

I. Bontások

8315 96

II. Építő munkák:

1. Föld- és kőmivesmunka	121453.02
2. Kőfaragómunka	40195.58
3. Vasmunka	30354.36
4. Ácsmunka	17105.17
5. Cserép- és palafedő	5261.85
6. Bádógosmunka	11349.20
7. Szobrászmunka	11587.98
8. Asztalosmunka	22549.68
9. Lakatosmunka	8564.50
10. Mázolómunka	3084.26
11. Üvegesmunka	2847.38
12. Padlózatmunka	4707.57
13. Terazzo- és burkolati munka	11433.30
14. Festőmunka	4157.30

II. Építési munka:

294651.34

A felsorolt munkálatok **egyenként, csoportosan, vagy együttesen is kiadatnak.**

A bontó munkákra átalány összegű ajánlat teendő.

A megfelelően bélyegzett írásbeli zárt ajánlatok

folyó 1896. évi július hó 6-án d. u. 5 óráig

a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be.

Minden ajánlattevő köteles az előirányzati összeg 5%-ának megfelelő bántópenzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirosokban **f. évi július hó 6-án délelőtt 11 óráig** a városi házipénztári hivatalban letenni s a letéti jegyzéket az ajánlatához mellékelni.

Minden ajánlattevő köteles kijelenteni ajánlatában, hogy a tervet, költségvetést, feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri s azokat magára nézve kötelezőknek elvállalja.

Távirati, elkésve, vagy a bántópenz letéte nélkül beadott ajánlatok, valamint kétséget t. masztható kifejezéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatba hozandó átalány összeg a bontó munkákra és százalék engedmény az építő munkákra az ajánlatban számmal és betűkkel is olvashatóan és határozottan kiteendő.

A beérkezendő ajánlatok **f. évi július hó 7-én d. e. 10 órakor** a városház nagytanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel.

A városi Tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok között szabadon váaszthasson, vagy az ajánlatok mellőzésével a munkák biztosítására másképen intézkedhessék.

A vonatkozó általános és részletes feltételek, a részletes tervek és költségvetés a városi mérnöki hivatalban, valamint Havranek és Adriányi műépítész urak irodájában (Budapest, Almássy-tér 8. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők s a feltételek s költségvetések kívánatra meg is küldetnek.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1896. évi június hó 1-én tartott üléséből.

A városi tanács.

560 2-1

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1896.